

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультет педагогічної освіти
Кафедра дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор

з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОД. 08 МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН

для студентів

спеціальності	012 Дошкільна освіта
рівня вищої освіти	другого (магістерського)
освітньої програми	012.00.01 Дошкільна освіта

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02138554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма № 2406/22
Жильцов
(підпис) (прізвище, ім'я)

«   » 2022

Київ-2022

Розробники:

Пономаренко Тетяна Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри дошкільної освіти

Козак Людмила Василівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор
кафедри дошкільної освіти

Викладачі:

Пономаренко Тетяна Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри дошкільної освіти педагогічної освіти

Козак Людмила Василівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор
кафедри дошкільної освіти педагогічної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри дошкільної
освіти

Протокол від «__» _____ 2022 р. № __

Завідувач кафедри _____ Олена ПОЛОВІНА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
012.00.01 Дошкільна освіта другого (магістерського) рівня вищої освіти

«__» _____ 2022 р.

Гарант освітньо-професійної програми _____ Людмила КОЗАК

Робочу програму перевірено

«__» _____ 2022 р.

Заступник декана Факультету педагогічної освіти з науково-методичної та
навчальної роботи _____ Леся КУЗЕМКО

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р.

«__» _____ 20__ р., протокол №

Завідувач кафедри _____ Олена ПОЛОВІНА

на 20__/20__ н.р.

«__» _____ 20__ р., протокол №

Завідувач кафедри _____ Олена ПОЛОВІНА

на 20__/20__ н.р.

«__» _____ 20__ р., протокол №

Завідувач кафедри _____ Олена ПОЛОВІНА

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формою навчання	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	7/ 210	
Курс	1	1
Семестр	1, 2	1, 2
Кількість змістовий модулів із розподілом:	7	
Обсяг кредитів	7	7
Обсяг годин, в тому числі:	210	210
Аудиторні	84	28
Модульний контроль	14	-
Семестровий контроль	30	-
Самостійна робота	82	182
Форма семестрового контролю	1 сем. – залік 2 сем. – іспит	1 сем. – залік 2 сем. – іспит

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Сформувати систему фахових компетентностей, що уможливають високий рівень педагогічної взаємодії суб'єктів освітнього процесу при вирішенні актуальних завдань викладання фахових дисциплін у закладах вищої освіти для студентів спеціальності «Дошкільна освіта»; здатність на творчому рівні використовувати набуті знання із загально навчальних дисциплін та фахових методик, розв'язувати професійні задачі з урахуванням сучасних стратегій трансформації вищої освіти, фахових інтересів студентів та актуальних потреб дошкільної освіти.

Завдання курсу спрямовані на формування таких компетентностей:

Інтегральна компетентність – Здатність компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної освіти або в процесі навчання фахівців із дошкільної освіти в закладах вищої освіти, що передбачає проведення досліджень, та/або здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК5. Здатність працювати в команді.

Спеціальні компетентності:

СК5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі підготовки фахівців з дошкільної освіти.

СК9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті опрацювання змісту навчальної дисципліни студент має досягнути таких програмових результатів навчання:

РН9. Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики.

РНу13. Спілкуватися українською та іноземною мовами в суспільній, освітньо-професійній та особистісній сферах діяльності.

РНу15. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах; організовувати та здійснювати ефективні комунікації в колективі; демонструвати лідерські навички командної та професійної взаємодії.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Соціальні запити та освітні вектори підготовки сучасних вихователів дітей дошкільного віку							
Тема 1. Соціальні запити та психолого-педагогічні дослідження з підготовки вихователів дітей дошкільного віку	10	2	2				6
Тема 2. Стратегія викладання фахових дисциплін. Логіка побудови освітніх та робочих навчальних програм.	12	2		4			6
Усього за модуль	22	4	2	4			12
Модульний контроль	2						
Разом	24						
Змістовий модуль 2. Викладання курсу «Дошкільна педагогіка»							
Тема 1. Завдання та змістове наповнення курсу. Тематичне планування	6	2	2				2
Тема 2. Інтерактивні методи та прийоми викладання курсу	11	2	2	2			5
Тема 3. Технології формування фахових компетентностей майбутніх вихователів	9	2		2			5
Усього за модуль	26	6	4	4			12
Модульний контроль	2						
Разом	28						

Змістовий модуль 3. Викладання курсу «Основи природничо-математичних наук з методикою»							
Тема 1. Завдання та змістове наповнення інтегрованого курсу	8	2	2				4
Тема 2. Особливості планування та проведення роботи за інтегрованими курсами	16	2	2	4			8
Усього за модуль	24	4	4	4			12
Модульний контроль	2						
Разом	26						
Змістовий модуль 4. Викладання курсу «Дитяча література та розвиток мовлення дітей»							
Тема 1. Завдання та змістове наповнення інтегрованого курсу	7	2	2				3
Тема 2. Характеристика основних підходів до викладання курсу. Поняття вертикальної та горизонтальної інтеграції.	9	2		2			5
Тема 3. Особливості проведення навчальних занять з курсу.	8	2	2				4
Усього за модуль	24	6	4	2			12
Модульний контроль	2						
Разом	26						
Усього за 1 семестр	104	20	14	14			48
Змістовий модуль 5. Викладання курсу «Здоров'язбережувальні технології в дошкільній освіті»							
Тема 1. Завдання та змістове наповнення курсу. Планування.	8	2	2				4
Тема 2. Особливості проведення різних форм роботи зі студентами в процесі викладання курсу	10	2		4			4
Тема 3. Освітній простір та методичне забезпечення курсу	6	2					4
Усього за модуль	24	6	2	4			12
Модульний контроль	2						
Разом	26						

Змістовий модуль 6. Викладання курсу «Артосвіта дітей дошкільного віку»							
Тема 1. Завдання та змістове наповнення інтегрованого курсу. Планування.	9	2	2				5
Тема 2. Ознайомлення з мистецтвом як базис формування фахових компетенцій.	13	2	2	4			5
Усього за модуль	22	4	4	4			10
Модульний контроль	2						
Разом	24						
Змістовий модуль 7. Наукова робота і науково-методична діяльність викладача ЗВО							
Тема 1. Наукові дослідження викладачів як підгрунтя науково-методичної діяльності студентів в Університеті	8	2	2				4
Тема 2. Характеристика видів та форм організації наукової діяльності студентів	8	2	2				4
Тема 3. Взаємозв'язок практичної та наукової підготовки майбутніх педагогів у ЗВО	8	2		2			4
Усього за модуль	24	6	4	2			12
Модульний контроль	2						
Разом	26						
Усього за 2 семестр	76						
Підготовка та проходження контрольних заходів впродовж всього курсу	30						
РАЗОМ ЗА Н. КУРС	210	36	24	24			82

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів,	Ус	Р	С	Розподіл годин між видами робіт
--------------------------	----	---	---	---------------------------------

тем		Аудиторна					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Соціальні запити та освітні вектори підготовки сучасних вихователів дітей дошкільного віку							
Тема 1. Соціальні запити та психолого-педагогічні дослідження з підготовки вихователів дітей дошкільного віку	14						14
Тема 2. Стратегія викладання фахових дисциплін. Логіка побудови освітніх та робочих навчальних програм.	14	2					12
Усього за модуль	28	2					26
Разом	28						
Змістовий модуль 2. Викладання курсу «Дошкільна педагогіка»							
Тема 1. Завдання та змістове наповнення курсу. Тематичне планування	8	2					6
Тема 2. Інтерактивні методи та прийоми викладання курсу	12		2				10
Тема 3. Технології формування фахових компетентностей майбутніх вихователів	10						10
Усього за модуль	30	2	2				26
Разом	30						
Змістовий модуль 3. Викладання курсу «Основи природничо-математичних наук з методикою»							
Тема 1. Завдання та змістове наповнення інтегрованого курсу	15	2					13

Тема 2. Особливості планування та проведення роботи за інтегрованими курсами	15			2			13
Усього за модуль	30	2		2			26
Разом	30						
Змістовий модуль 4. Викладання курсу «Дитяча література та розвиток мовлення дітей»							
Тема 1. Завдання та змістове наповнення інтегрованого курсу	10						10
Тема 2. Характеристика основних підходів до викладання курсу. Поняття вертикальної та горизонтальної інтеграції.	10			2			8
Тема 3. Особливості проведення навчальних занять з курсу.	10		2				8
Усього за модуль	30		2	2			26
Разом	30						
Усього за 1 семестр	118	6	4	4			104
Змістовий модуль 5. Викладання курсу «Здоров'язбережувальні технології в дошкільній освіті»							
Тема 1. Завдання та змістове наповнення курсу. Планування.	10		2				8
Тема 2. Особливості проведення різних форм роботи зі студентами в процесі викладання курсу	10	2		2			6
Тема 3. Освітній простір та методичне забезпечення курсу	10						10
Усього за модуль	30	2	2	2			24
Змістовий модуль 6. Викладання курсу «Артосвіта дітей дошкільного віку»							
Тема 1. Завдання та змістове наповнення інтегрованого курсу.	15	2					13

Планування.							
Тема 2. Ознайомлення з мистецтвом як базис формування фахових компетенцій.	15			2			13
Усього за модуль	30	2		2			26
Разом	30						
Змістовий модуль 7. Наукова робота і науково-методична діяльність викладача ЗВО							
Тема 1. Наукові дослідження викладачів як підгрунтя науково-методичної діяльності студентів в Університеті	10	2					8
Тема 2. Характеристика видів та форм організації наукової діяльності студентів	12		2				10
Тема 3. Взаємозв'язок практичної та наукової підготовки майбутніх педагогів у ЗВО	10						10
Усього за модуль	32	2	2				28
Разом	32						
Усього за 2 семестр	92	6	4	4			
РАЗОМ ЗА Н. КУРС	210	12	8	8			182

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. СОЦІАЛЬНІ ЗАПИТИ ТА ОСВІТНІ ВЕКТОРИ ПІДГОТОВКИ

СУЧАСНИХ ВИХОВАТЕЛІВ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Тема лекції 1: Соціальні запити та психолого-педагогічні дослідження з підготовки вихователів дітей дошкільного віку (2 год).

Вимоги соціуму до особистості сучасного вихователя. Запити батьків на дошкільну освіту. Інтереси та потреби сучасних дітей. Зміни в дошкільній освіті під впливом ідей Нової української школи (НУШ). Державні стандарти вищої освіти, ОПП підготовки фахівців зі спеціальності «Дошкільна освіта».

Психолого-педагогічні дослідження з підготовки вихователів дітей дошкільного віку. Сутність поняття "професійна підготовка". Вплив соціальних змін і засобів педагогічної комунікації на форми і методи педагогічної взаємодії. Дослідження проблеми підготовки вихователів до роботи з дітьми: Г. Беленька (формування фахової компетентності); Н. Лисенко, З. Плохій (підготовка вихователів до організації еколого-дослідницької діяльності дітей у природі); Н. Грама (теоретико-методичні засади фахової підготовки педагога-вихователя дошкільного закладу до економічного виховання дітей); підготовка майбутніх вихователів дошкільних закладів до інноваційної педагогічної діяльності (І.М. Дичківська) та ін.

Основні поняття теми: стандарт освіти, дошкільна освіта, вихователь дітей дошкільного віку, професійна підготовка, наукові дослідження, майбутні вихователі, заклад вищої освіти, студенти.

Рекомендовані джерела

Основні [2, 3, 5]

Додаткові [1, 2, 4, 5]

Семінарське заняття 1.

Тема: Актуальні проблеми та сучасні дослідження питань підготовки вихователів ЗДО (2 год.).

Питання для обговорення:

1. В чому суголосні ідеї видатних педагогів стосовно особистості вихователя?
2. Як зміни в соціумі впливають на зміну способів комунікації суб'єктів освітнього процесу, зміст, форми і методи виховання, підготовку фахівців?
3. Зарубіжний досвід підготовки педагогічних кадрів для роботи з дітьми дошкільного віку.
4. Вплив концепції НУШ на зміст фахової підготовки майбутніх вихователів.

Рекомендовані джерела

Основні [5]

Додаткові [1, 2]

Тема лекції 2: Стратегія викладання фахових дисциплін. Логіка побудови освітніх та робочих навчальних програм (2 год).

Характеристика сучасної стратегії викладання фахових дисциплін у закладах вищої освіти: практико орієнтований характер викладання, навчання на засадах наукового дослідження, широке використання навчальних центрів Університету та освітнього простору Києва, євроінтеграція.

Характеристика освітньої програми 012.00.01 Дошкільна освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Робочі програми навчальних дисциплін: призначення, структура, змістове наповнення. Поняття про інтегральну (ІК), загальні (ЗК) та фахові компетентності (ФК), шляхи їх формування та оцінювання.

Основні поняття теми: освітня програма підготовки фахівців, навчальний план, робоча програма навчальної дисципліни (РПНЦ)

Рекомендовані джерела

Основні [3]

Додаткові [1, 6]

Практичне заняття 1: Аналіз освітньої програми 012.00.01 Дошкільна освіта та навчального плану підготовки бакалаврів (2 год).

Практичне заняття 2: Аналіз робочих навчальних програм та методичного забезпечення з фахової підготовки бакалаврів дошкільної освіти (2 год).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

ВИКЛАДАННЯ КУРСУ «ДОШКІЛЬНА ПЕДАГОГІКА»

Тема лекції 1 (2). Завдання та змістове наповнення курсу. Тематичне планування (2 год.).

Місце курсу у підготовці майбутніх вихователів. Мета курсу: надати студентам знання про закономірності розвитку, виховання і елементарних форм навчання дітей у віці, що передує вступу до школи: від народження до 7 років; сформувані практичні вміння з організації розпорядку дня та освітнього процесу в закладах дошкільної освіти (ЗДО), розвинути комунікативні уміння та професійно значущі риси характеру: педагогічний оптимізм, емпатію, рівноваженість.

Структура курсу “Дошкільна педагогіка”, змістове наповнення розділів робочої програми навчальної дисципліни (РПНД), підручників та навчальних посібників з курсу. Методичне забезпечення курсу. Проведення студентами експрес-досліджень в контексті опанування курсом. Роль періодичних фахових видань у допомозі студентам при вивченні курсу.

Основні поняття теми: навчальний курс “Дошкільна педагогіка”, РПНД з курсу, методичне забезпечення курсу.

Рекомендовані джерела

Основні [2, 3]

*Додаткові [1, 3]***Семінарське заняття 1 (2).**

Тема: Особливості планування роботи та побудови РНПД з курсу “Дошкільна педагогіка” (2 год.).

Питання для обговорення:

1. Чим пояснюється невідповідність змісту підручників з дошкільної педагогіки запитам соціуму?
2. Які актуальні питання дошкільної освіти і виховання дітей дошкільного віку не відображено в змісті сучасних підручників?
3. Які науково-методичні матеріали можна використати для змістового збагачення курсу?
4. Запропонуйте актуальну тематику і доцільність експрес-досліджень студентів 1-го курсу в контексті вивчення курсу. Думку обґрунтувати.

Рекомендовані джерела***Основні [3]******Додаткові [1, 6]***

Тема лекції 2 (2). Інтерактивні методи та прийоми викладання курсу «Дошкільна педагогіка» (2 год.).

Поняття “інтерактивні методи навчання” (від “inter” - взаємний та “act” - діяти) як актуальний спосіб роботи викладача в аудиторії, тренера в групі та педагога в будь-якому освітньому закладі. Навчальна піраміда. Суть інтерактивного навчання: діалогове навчання, яке заперечує домінування як одного виступаючого, так і однієї думки над іншою. Основні характеристики “інтерактива”: всі слухачі залучаються до процесу пізнання, мають можливість розуміти і рефлексувати з приводу того, що вони знають і думають; створюється атмосфера доброзичливості і співпраці, формуються вміння працювати в команді; застосовуються дослідницькі процеси, ділові ігри, робота з документами, різними джерелами інформації, творчі завдання; стимулюється прагнення до самостійного здобуття інформації та саморозвитку. Задачі, які можна розв’язувати одночасно: здобуття знань, розвиток комунікативних умінь, зміна форм діяльності, формування цінностей, навичок командної роботи. Змістова основа інтерактивного навчання: моделювання життєвих ситуацій, спільне розв’язання проблем, вирішення творчих завдань.

Інтерактивні прийоми в складі методів навчання. Активні методики у викладанні курсу “Дошкільна педагогіка”: вступні; ключові (інтерактивна лекція, обговорення проблеми, мозковий штурм, рольові ігри, “кейс-стаді”, карусель тощо); завершальні – сенкан, вернісаж; дпоміжні (енерджайзери). Доцільність і особливості використання інтерактивних методів та активних методик.

Основні поняття теми: дошкільна педагогіка, методи навчання,

інтерактивні методи та прийоми навчання, активні методики.

Рекомендовані джерела

Основні [2, 4]

Додаткові [1]

Семінарське заняття 2 (2).

Тема: Інтерактивні методи та прийоми викладання курсу «Дошкільна педагогіка» (2 год.).

Питання для обговорення:

1. Актуальність використання інтерактивних методів навчання у вищій школі у порівнянні з класичними.
2. Таксономія Блума.
3. Вимоги до учасників інтерактивного навчання.
4. Характеристика інтерактивних методів навчання: плюси і мінуси.

Рекомендовані джерела

Основні [2, 4]

Додаткові [1, 5]

Практичне заняття 1 (2)

Тема: Добір інтерактивних методів навчання до тем з курсу «Дошкільна педагогіка» (2 год.).

Тема лекції 3 (2). Технології формування фахових компетентностей майбутніх вихователів (2 год.).

Технологія – від грец. τέχνη – мистецтво, майстерність, уміння; λόγος – слово, вчення. Педагогічна технологія: історія та сучасність: чотири «покоління» технологій у «педагогічній епосі» (традиційні методики, модульно-блочні системи навчання, щільно-блочні системи навчання, інтегральна технологія).

Основні сучасні педагогічні технології та їх роль у формуванні фахових компетентностей вихователів: особистісно-орієнтована технологія; технології розвивального навчання; технологія проектного навчання; блочно-модульна технологія; ігрові технології навчання; інтерактивні технології навчання; проблемне навчання; комп'ютерні (інформаційні) технології навчання, інформаційно-комунікаційні технології; технології превентивного навчання; технології інтенсифікації навчання на основі схемних і знакових моделей навчального матеріалу (за В.Д.Шаталовим – опорні конспекти); тестові технології.

Модульно-блочна технологія, технологія інтегрованого навчання та ігрові технології у викладанні курсу “Дошкільна педагогіка”. Інформаційно-комунікаційні технології: Cloud Computing: “хмарна” технологія та її ресурсні можливості, WebQuest – технологія, Тед-технологія в освітньому процесі ЗВО.

Основні поняття теми: педагогічна технологія, дошкільна педагогіка, освітній процес.

Рекомендовані джерела

Основні [2, 4]

Додаткові [1]

Практичне заняття 2 (2).

Тема: Моделювання викладу однієї з тем курсу «Дошкільна педагогіка» з використанням сучасних технологій (2 год.).

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.
ВИКЛАДАННЯ КУРСУ «ОСНОВИ ПРИРОДНИЧО-
МАТЕМАТИЧНИХ НАУК З МЕТОДИКОЮ»**

Тема лекції 1 (3): Завдання та змістове наповнення інтегрованого курсу «Основи природничо-математичних наук з методикою» (2 год).

Мета курсу: надання студентам знань про особливості сприйняття дітьми дошкільного віку оточуючого світу, зміст і методи ознайомлення з основами природничо-математичних наук; формуванні умінь інтегрувати доступну наукову інформацію у продуктивні види діяльності дітей, доцільно застосовувати форми організації освітнього процесу, враховувати інтереси та потреби кожної дитини в процесі навчання. Завдання курсу: розширення та систематизація знань студентів з основ природничо-математичних наук; формування вмінь інтегрувати інформацію з різних галузей науки і в доступній формі доносити її дітям; опрацьовувати інформаційні джерела з метою ознайомлення з технологією і методикою запровадження інтегрованого тематично-проектного навчання в умовах дошкільного закладу; розвиток критичного мислення та творчості в питаннях створення розвивального середовища дошкільного закладу, вибору методів навчання та виховання дітей; підготовка студентів до здійснення пошуково-дослідницької діяльності в контексті вирішення практичних завдань з курсу.

Змістове наповнення: Базовий компонент дошкільної освіти (БКДО) – стандарт дошкільної освіти України. Освітні напрями БКДО. Вимоги БКДО до рівня сформованості компетентностей дітей на кінець дошкільного віку. Освітні програми для дітей дошкільного віку та Програми початкової школи: наступність і перспективність освітніх напрямів та освітніх галузей. Програми “Дитина”, “Українське дошкілля”, “Впевнений старт”, “Я у Світі”. Програми початкової школи. Концепція “Нової української школи”. Ідея проектно-тематичного інтегрованого навчання в дошкільній та початковій освіті.

Основні поняття теми: діти дошкільного віку, життєва компетентність, БКДО – стандарт дошкільної освіти, Програми: “Дитина”, “Впевнений старт”, “Я у Світі”, інтереси, потреби, природничі науки.

Рекомендовані джерела

Основні [2]

Додаткові [1, 7]

Семінарське заняття 1 (3).

Тема: Особливості побудови, структура та змістове наповнення курсу «Основи природничо-математичних наук з методикою» (2 год.).

Питання для обговорення:

1. Актуальність використання інтегрованих курсів у вищій школі у порівнянні з окремим викладанням методик.
2. Особливості структурної побудови та змістового наповнення інтегрованого курсу.
3. Характеристика розділів курсу за робочою навчальною програмою: плюси і мінуси.

Рекомендовані джерела

Основні [2]

Додаткові [1, 5]

Тема лекції 2 (3). Особливості планування та проведення роботи за інтегрованими курсами (2 год.).

Види планування навчальної діяльності викладача. Робоча програма навчальної дисципліни як перспективний план роботи, план лекційного заняття – план поточної діяльності. Можливі інтегратори курсу: тема, художній твір, проблемна ситуація, сезонне явище, практична діяльність дітей тощо. Ментальні карти як спосіб перспективного планування.

Види навчальних занять. Способи організації студентів під час вивчення інтегрованого курсу “Основи природничо-математичних наук з методикою”. Методи викладання курсу.

Основні поняття теми: планування, інтеграція, інтегратори, мультидисциплінарний підхід, дослідження.

Основні [2, 3]

Додаткові [1, 5]

Семінарське заняття 2 (3)

Тема: Інтегроване навчання дітей дошкільного віку (2 год.).

Питання для обговорення:

1. Особливості сприйняття дітьми дошкільного віку предметного і природного довкілля. Комплексне мислення за Л.С. Виготським. П'ять форм комплексів в мисленні дитини: асоціативний комплекс; комплекс-колекція; ланцюговий; дифузний; псевдопоняття.
2. Планування роботи при викладанні інтегрованого курсу. Особливості побудови робочої навчальної програми викладача.
3. Методичне забезпечення інтегрованого курсу “Основи природничо-математичних наук з методикою”.
4. Форми організації та методи роботи зі студентами при вивченні

курсу.

Рекомендовані джерела

Основні [4, 5]

Додаткові [1, 5]

Практичне заняття 1(3)

Тема: Розробка конспекту практичного заняття для студентів з дисципліни «Основи природничо-математичних наук з методикою» (2 год.).

Практичне заняття 2 (3): Візуалізація фрагментів проведення практичного заняття зі студентами з дисципліни «Основи природничо-математичних дисциплін з методикою» (2 год.).

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4.
ВИКЛАДАННЯ КУРСУ «ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА ТА
РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ»**

Тема лекції 1 (4): Завдання та змістове наповнення інтегрованого курсу (2 год.).

Освітній напрям «Мовлення дитини» у БКДО (стандарті дошкільної освіти) як методичне підґрунтя побудови інтегрованого курсу. Реалізація завдань розвитку мовлення дітей дошкільного віку в контексті ознайомлення дітей з творами художньої літератури. Художні твори як джерело всебічного розвитку дитини. Дитяча художня література як засіб збагачення словника дітей (словникова робота) та формування звукової культури мовлення. Читання дітям та інші методи роботи з книжкою як засіб формування фонетичної та лексичної компетенції дитини, граматичної правильності мовлення. Види дитячої літератури: художня і наукова. Використання різних жанрів художньої літератури в залежності від завдань розвитку мовлення дітей. Критерії відбору творів для дітей. Інтегратори змістового наповнення курсу.

Основні поняття теми: діти дошкільного віку, дитяча література, мовлення дітей, розвиток, особистість.

Рекомендовані джерела

Основні [1, 4, 5]

Додаткові [1]

Семінарське заняття 1 (4): Завдання та змістове наповнення курсу «Дитяча література та розвиток мовлення дітей» (2 год.).

Питання для обговорення:

1. Аналіз вимог до розвитку мовлення дітей за БКДО.
2. Інтегратори змістового наповнення курсу.
3. Твори для дітей за освітніми програмами ЗДО, рекомендованими МОН України.

4. Позапрограманні твори для дітей. Критерії відбору.

Рекомендовані джерела

Основні [1, 4, 5]

Додаткові [1, 3]

Тема лекції 2 (4) Характеристика основних підходів до викладання курсу. Поняття вертикальної та горизонтальної інтеграції (2 год.).

Структура та зміст робочої навчальної програми викладача з курсу «Дитяча література та розвиток мовлення дітей». Побудова модулів навчальної дисципліни на основі комплексу завдань з розвитку мовлення дітей дошкільного віку. Вертикальна інтеграція – інтеграція за темами курсу. Горизонтальна інтеграція - інтеграція форми подачі навчального матеріалу. Особливості побудови практичних завдань з курсу. Формування мовленнєвої компетенції майбутніх педагогів в контексті вивчення ними творів дитячої літератури. Розвиток мовленнєвої творчості студентів в ході вивчення курсу. Варіативність форм контролю знань і вмій студентів (драматизація, театралізація творів, вечір поезії, поетичний турнір, літературні дебати, змагання знавців тощо).

Основні поняття теми: діти дошкільного віку, дитяча література, мовлення дітей, робоча навчальна програма курсу, форми подачі й контролю знань.

Рекомендовані джерела

Основні [4, 5]

Додаткові [1, 7]

Практичне заняття 1 (4): Планування тем курсу «Дитяча література та розвиток мовлення дітей»» (2 год).

Тема лекції 3. Особливості проведення навчальних занять з курсу «Дитяча література та розвиток мовлення дітей» (2 год.).

Види навчальних занять з курсу: лекції, семінарські та практичні заняття. Використання освітнього простору Києва для проведення навчальних занять: дитячих бібліотек, Музею літератури, Музею історії Києва, Будинку іграшок тощо (для ознайомчих та тематичних лекцій). Підготовка та проведення лекції за опорними конспектами, лекції-брейнстормінгу, лекції-конференції.

Роль міні-лекцій на практичних та семінарських заняттях. Залучення студентів до підготовки міні-лекцій. Підготовка та проведення семінарських занять у формі літературних студій, творчих конкурсів, КВК, зустрічей з письменниками, прес-конференцій тощо; практичних – у формі майстер-класів, тренінгів, рольових ігор. Особливості підготовки наочних матеріалів для навчальних занять з курсу. Формування фахових компетенцій майбутніх вихователів в контексті реалізації освітніх ліній

БКДО “Мовлення дитини” та “Дитина е світі культури”.

Основні поняття теми: лекції, семінарські, практичні заняття, фахові компетенції вихователя.

Рекомендовані джерела

Основні [1, 4, 5]

Додаткові [1, 7]

Семінарське заняття 2 (4): Підготовка та проведення навчальних занять з курсу «Дитяча література та розвиток мовлення дітей» (2 год.).

Питання для обговорення:

1. Особливості підготовки та проведення лекційних занять з курсу “Дитяча література та розвиток мовлення дітей”.

2. Особливості підготовки та проведення семінарських занять з курсу.

3. Особливості підготовки та проведення практичних занять з курсу.

4. Засоби унаочнення навчальних матеріалів.

Рекомендовані джерела

Основні [1, 4, 2]

Додаткові [1, 7]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5.

ВИКЛАДАННЯ КУРСУ «ЗДОРОВ’ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ»

Тема лекції 1 (5). Завдання та змістове наповнення курсу «Здоров’язбережувальні технології в дошкільній освіті». Планування (2 год.)

Мета курсу – надання знань про сучасні оздоровчі технології та діагностичні методики фізичного розвитку дітей; формування усвідомлення доцільності застосування оздоровчих технологій відповідно до індивідуальних, психічних, фізичних особливостей дітей дошкільного віку; формування практичних умінь та навичок застосування оздоровчих технологій у різних формах роботи з фізичного виховання; формування вмінь планувати організацію рухової діяльності дітей дошкільного віку, контролювати й оцінювати стан здоров'я, фізичного розвитку та рухової підготовленості дітей дошкільного віку.

Планування роботи з курсу за семестрами і видами навчальної діяльності в контексті реалізації завдань Освітньої програми підготовки бакалаврів та освітньої лінії “Особистість дитини” БКДО. Організація самостійної роботи студентів: опрацювання нормативних документів, педагогічної літератури, виконання проєктів, різних видів науково-дослідницької роботи.

Основні поняття теми: здоров'я, фізичне виховання, діти дошкільного віку, навчальний предмет, робота зі студентами, планування.

Рекомендовані джерела

Основні [1, 4, 5]

Додаткові [1, 7]

Семінарське заняття 1 (5): Планування системи навчальних занять з курсу «Здоров'язбережувальні технології в дошкільній освіті» (2 год.).

Питання для обговорення:

1. Місце курсу в системі підготовки вихователів дітей дошкільного віку (на основі аналізу Освітньої програми підготовки бакалавра).
2. Структура навчальної дисципліни, узгодженість змістових модулів курсу з завданнями педагогічної практики (на основі аналізу робочої програми навчальної дисципліни та планів педагогічної практики).
3. Планування лекційних занять / визначення ключових тем курсу.
4. Планування семінарських та практичних занять.
5. Планування самостійної роботи студентів, тематики проектів, курсових та бакалаврських робіт.

Рекомендовані джерела

Основні [1, 4, 5]

Додаткові [1, 7]

Тема лекції 2 (5). Особливості проведення різних форм роботи зі студентами в процесі викладання курсу (2 год.).

Особливості організації та проведення лекційних занять з курсу. Практичні заняття – засіб систематизації та узагальнення знань. Дискусії за проблематикою курсу як засіб розвитку критичного мислення студентів. Види практичних занять з курсу: на відпрацювання рухових навичок, на формування методичних умінь, на рефлексію за результатами педагогічної практики. Роль наочності у викладанні курсу. Види наочності.

Основні поняття теми: фізичне виховання, діти дошкільного віку, лекційні, практичні, семінарські заняття, методика проведення.

Рекомендовані джерела

Основні [1, 2, 4]

Додаткові [1, 7]

Практичне заняття 1 (5): Розробка навчальних занять з курсу «Здоров'язбережувальні технології в дошкільній освіті» (2 год.).

Практичне заняття 2 (5): Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання з курсу «Здоров'язбережувальні технології в дошкільній освіті» (2 год.).

Тема лекції 3 (15). Освітній простір та методичне забезпечення курсу (2 год.). Використання спортивного обладнання та можливостей спортивної зали і стадіону для проведення занять з курсу. Методичне забезпечення курсу: ЕНК, методичні рекомендації до практичних і семінарських занять, зразки методичного забезпечення для проведення занять, рухливих ігор та розваг з дітьми дошкільного віку.

Основні поняття теми: фізичне виховання, діти дошкільного віку,

методичне обладнання, наочність.

Рекомендовані джерела

Основні [1, 4, 5]

Додаткові [1]

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6.
ВИКЛАДАННЯ КУРСУ «АРТОСВІТА ДІТЕЙ
ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ»**

Тема лекції 1 (6): Завдання та змістове наповнення інтегрованого курсу. Планування (2 год.).

Поняття «Артосвіта» дітей дошкільного віку. Мистецтво як інтегратор змісту дошкільної освіти. Види дитячої діяльності, що забезпечують здобуття арт-освіти дітьми дошкільного віку: образотворча діяльність, музично-ритмічна діяльність, ознайомлення з літературною творчістю, театралізована діяльність. Основні інтегратори курсу: пора року, тема, художній твір (літературний, музичний, картина, театральна вистава тощо). Орієнтири змістового наповнення курсу: освітні лінії БКДО, програми для закладів дошкільної освіти, програми початкової школи. Ментальна карта курсу.

Основні поняття теми: інтегрований курс, мистецтво, зміст, інтегратори курсу, ментальна карта курсу.

Рекомендовані джерела

Основні [1, 2, 4]

Додаткові [1]

Семінарське заняття 1 (6): Завдання та змістове наповнення інтегрованого курсу «Артосвіта дітей дошкільного віку» (2 год.).

Питання для обговорення:

1. Актуальність та умови викладання інтегрованого курсу «Артосвіта дітей дошкільного віку».
2. Змістове наповнення курсу.
3. Інтегратори курсу.
4. Ментальна карта курсу.

Рекомендовані джерела

Основні [1, 2]

Додаткові [1, 7]

Тема лекції 2 (6): Ознайомлення з мистецтвом як базис формування фахових компетенцій (2 год.).

Поняття фахової компетентності. Фахові компетенції сучасного вихователя. Соціально-естетична сутність мистецтва. Функції мистецтва. Мистецтво як засіб формування «soft skills». Характеристика видів мистецтва в контексті розвитку дітей дошкільного віку. Формування творчої індивідуальності дітей засобами мистецтва. Мистецька самоосвіта педагога як

умова ефективності артосвіти дітей в закладах дошкільної освіти.

Основні поняття теми: мистецтво, арт-освіта, діти дошкільного віку, мистецька самоосвіта.

Рекомендовані джерела

Основні [1, 4]

Додаткові [1, 7]

Семінарське заняття 2 (6): Мистецтвом як базис формування фахових компетенцій вихователів (2 год.).

Питання для обговорення:

1. Фахові компетенції сучасного вихователя.
2. Соціально-естетична сутність мистецтва. Функції мистецтва.
3. Мистецтво як засіб формування «soft skills».
4. Мистецька самоосвіта.

Рекомендовані джерела

Основні [1, 4]

Додаткові [1, 5]

Практичне заняття 1 (6): Розробка навчальних занять з курсу «Артосвіта дітей дошкільного віку» (2 год.).

Практичне заняття 2 (6): Візуалізація навчальних занять з курсу «Артосвіта дітей дошкільного віку» (2 год.).

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 7.
НАУКОВА РОБОТА І НАУКОВО-МЕТОДИЧНА
ДІЯЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ЗВО**

Тема лекції 1 (7). Наукові дослідження викладачів як підґрунтя науково-методичної діяльності студентів в Університеті (2 год.).

Складові педагогічної діяльності викладача вищої школи. Науково-дослідна робота викладача вищої школи: проведення наукових досліджень в контексті підготовки кандидатської/докторської дисертації, виконання планових держбюджетних науково-дослідних робіт, написання і видання підручників, посібників, монографій, наукових статей і тез, доповідей на конференціях; редагування підручників, їх рецензування, написання відзивів на дисертації; робота в редколегіях наукових журналів; керівництво науково-дослідною роботою студентів; участь у наукових радах).

Методична діяльність: підготовка навчального процесу, його забезпечення та удосконалення. Складові: підготовка до лекційних, лабораторних, практичних, семінарських занять, навчальної практики;

розроблення і підготовка до видання конспектів лекцій, методичних матеріалів до курсових і дипломних робіт; поточна робота щодо підвищення педагогічної кваліфікації; складання методичних розробок, завдань, екзаменаційних білетів, тематики курсових і магістерських робіт; розроблення графіків самостійної роботи студентів тощо.

Впровадження результатів наукових досліджень у методичну діяльність. Форми залучення студентів до науково-методичної діяльності.

Основні поняття теми: науково-дослідна робота викладача, методична робота, науково-методична діяльність студентів.

Рекомендовані джерела

Основні [1, 2, 4]

Додаткові [1, 7]

Тема лекції 2 (7). Характеристика видів та форм організації наукової діяльності студентів (2 год.).

Основне завдання викладача в контексті організації наукової діяльності студентів: розвиток критичного і активізація творчого мислення, формування вмінь застосовувати сучасні наукові методи при вирішенні конкретних педагогічних ситуацій.

Види: 1) науково-дослідна компонента навчального процесу □ лекції, практичні і семінарські заняття, консультації, підготовка курсових і випускних кваліфікаційних робіт; 2) самостійна науково-дослідна пошукова робота студентів; 3) співпраця викладача і студента над науковою проблемою, що виходить за межі обсягу навчальної дисципліни. Форми: наукові гуртки, проблемні групи, конкурси студентських наукових робіт, студентські конференції, педагогічна практика тощо.

Основні поняття теми: наукова діяльність студентів, види наукової діяльності, форми організації наукової діяльності студентів.

Рекомендовані джерела

Основні [1, 2, 4]

Додаткові [1, 7]

Семінарське заняття 1 (7). Форми організації наукової діяльності студентів (2 год.).

Питання для обговорення:

1. Форми організації наукової діяльності студентів в контексті вивчення фахових дисциплін.

2. Організація та самоорганізація самостійної наукової діяльності студентів.

3. Види і форми наукової співпраці викладача і студента.

Рекомендовані джерела

Основні [1, 2, 4]

Додаткові [1, 7]

Семінарське заняття 2 (7). Форми презентації наукової діяльності студентів. (2 год.).

Питання для обговорення:

1. Педагогічний супровід студента під час підготовки до участі у конкурсі наукових студентських робіт.
2. Всеукраїнські студентські конференції та олімпіади з фаху.
3. Студентські наукові доповіді та статті.
4. Навчальні проекти: змістове наповнення та презентація.

Рекомендовані джерела

Основні [1, 2, 4]

Додаткові [1, 7]

Тема лекції 3 (7). Взаємозв'язок практичної та наукової підготовки майбутніх педагогів у ЗВО (2 год.).

Поняття про навчальний процес як засіб розвитку студентів. Адаптивне навчання. Індивідуальний підхід. Компетентнісний та діяльнісний концептуальні підходи формування фахової компетентності майбутніх вихователів. Контекстне навчання – навчання на своєму досвіді. Роль педагогічної практики у формуванні світоглядних позицій студентів, критичного мислення, фахових компетенцій. Експрес – дослідження як спосіб поєднання практичної та наукової підготовки майбутніх педагогів. Підготовка й проведення студентами психолого-педагогічних досліджень в контексті вивчення фахових дисциплін та виконання курсових, бакалаврських, магістерських робіт. Студентські наукові конференції як науково-дискусійна платформа. Вивчення вітчизняного та зарубіжного педагогічного досвіду як спосіб розвитку критичного мислення студентів та відповідального впровадження в практику роботи з дітьми.

Основні поняття теми: наукова підготовка студентів, практична підготовка студентів, співпраця.

Рекомендовані джерела

Основні [1, 2, 4]

Додаткові [1, 7]

Практичне заняття 1 (7). Експрес – дослідження як спосіб поєднання практичної та наукової підготовки майбутніх педагогів (2 год.).

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студентів	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5		Модуль 6		Модуль 7	
		Кількісні одиниць	Максимальна кількість балів	Кількісні одиниць	Максимальна кількість балів	Кількісні одиниць	Максимальна кількість балів	Кількісні одиниць	Максимальна кількість балів	Кількісні одиниць	Максимальна кількість балів	Кількісні одиниць	Максимальна кількість балів	Кількісні одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	3	3	2	2	3	3	3	3	2	2	3	3
Відвідування семінарських занять	1	1	1	2	2	2	2	2	2	1	1	2	2	2	2
Відвідування практичних занять	1	2	2	2	2	2	2	1	1	2	2	2	2	1	1
Робота на семінарському занятті	10	1	10	2	20	2	20	2	20	1	10	2	20	2	20
Робота на практичному занятті	10	2	20	2	20	2	20	1	10	2	20	2	20	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом		–	65	–	77	–	76	–	66	–	66	–	76	–	66
Максимальна кількість балів:		284						208							
Розрахунок коефіцієнта:		2,84													
		залік													
Розрахунок загального коефіцієнта:		Коефіцієнт до розрахунку (без екзамену) $492 : 60 = 8,2$						40 балів за екзамен							
		усього 100 балів; оцінка за шкалою – А.													

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання Змістовий модуль 1 (12 годин).

1. Аналіз періодичних фахових видань щодо висвітлення в них питань соціальних запитів на підготовку вихователів дітей дошкільного віку (5 балів за ґрунтовний аналіз публікації у фаховому журналі: оцінку її актуальності, виділення основної ідеї, теоретичного підґрунття; 4 бали – не повний аналіз, 3 бали - анотація).

5 балів	ґрунтовний аналіз публікації у фаховому журналі: оцінка її актуальності, виділення основної ідеї, теоретичного підґрунття.
4 бали	ґрунтовний аналіз публікації у фаховому журналі: оцінка її актуальності, виділення основної ідеї.
3 бали	поверховий аналіз публікації у фаховому журналі: оцінка її актуальності
2 бали	виділення основної ідеї публікації, анотація
1 бал	анотація

Змістовий модуль 2 (12 годин)

1. Записати відеофрагмент проведення заняття (на вибір) з курсу «Дошкільна педагогіка».

5 балів	тема заняття відповідно до РНП; структуровано-логічна побудова плану заняття; наявність презентації, глибоке знання матеріалу, послідовний, логічний зв'язок всіх етапів заняття як єдиного цілого; продуманий науково-методичний комплекс забезпечення, відбір форм і методів; раціональний розподіл часу та організація плідної роботи всієї групи й кожного студента окремо; створення атмосфери доброзичливості, емоційності, зацікавленості.
4 бали	тема заняття відповідно до РНП; структуровано-логічна побудова плану заняття; наявність презентації, знання матеріалу, послідовний, логічний зв'язок всіх етапів заняття як єдиного цілого; продуманий науково-методичний комплекс забезпечення, відбір форм і методів; не раціональний розподіл часу та організація плідної роботи всієї групи й кожного студента окремо.
3 бали	тема заняття відповідно до РНП; не дотримано структуровано-логічної побудови плану заняття; наявність презентації, недостатнє володіння методами активізації пізнавальної діяльності студентів на занятті; під час заняття недостатньо сформовані зворотні зв'язки; відсутні логічних акцентів на важливих питаннях навчального матеріалу;

	відсутність чіткого уявлення про активні інноваційні форми навчання
2 бали	тема заняття відповідно до РНП; не дотримано структуровано-логічної побудови плану заняття; наявність презентації; бракує знань методики організації заняття; заняття проведене в схоластичній манері; низький рівень науково-методичного супроводу.
1 бал	тема заняття не відповідає РНП, відсутня супроводжуюча презентація; відсутність знань з методики організації заняття; відсутність плану заняття; студент демонструє низький рівень володіння темою.

Змістовий модуль 3 (12 годин)

1. Складання перспективного плану вивчення одного з модулів курсу «Основи природничо-математичних наук з методикою» шляхом створення ментальної карти.

5 балів	робота демонструє точне розуміння завдання, логічне й структуроване викладення матеріалу, унікальність роботи, велика кількість оригінальних прикладів, у роботі присутні авторські знахідки, орфографічно правильно оформлена робота з точки зору граматики, стилістики.
4 бали	робота демонструє розуміння завдання, логічне й структуроване викладення матеріалу, унікальність роботи, орфографічно правильно оформлена робота з точки зору граматики, стилістики.
3 бали	включені матеріали, що безпосередньо розкривають тему або опосередковані до неї, часткове розкриття теми, стандартна робота, не містить авторської індивідуальності, присутні не грубі помилки з точки зору граматики, стилістики, орфографії.
2 бали	включені матеріали, що не мають безпосереднього відношення до теми, зібрана інформація не аналізується і не оцінюється, порушення логіки й структури викладу.
1 бал	виконане завдання не відповідає темі, порушення логіки й структури викладу, грубі помилки з точки зору граматики, стилістики, орфографії.

Змістовий модуль 4 (12 годин)

1. Вибрати один з творів дитячої літератури (зарубіжної чи вітчизняної). Визначити для якого вікового періоду підходить цей твір (молодшого чи старшого дошкільного). Думку обґрунтувати, виходячи зі знань вікової психології і Програми виховання дітей в ЗДО. Навести не

менш ніж 3 аргументи.

5 балів	робота демонструє точне розуміння завдання, логічне й структуроване викладення матеріалу, унікальність роботи, велика кількість оригінальних прикладів, у роботі присутні авторські знахідки, орфографічно правильно оформлена робота з точки зору граматики, стилістики.
4 бали	робота демонструє розуміння завдання, логічне й структуроване викладення матеріалу, унікальність роботи, орфографічно правильно оформлена робота з точки зору граматики, стилістики.
3 бали	включені матеріали, що безпосередньо розкривають тему або опосередковані до неї, часткове розкриття теми, стандартна робота, не містить авторської індивідуальності, присутні не грубі помилки з точки зору граматики, стилістики, орфографії.
2 бали	включені матеріали, що не мають безпосереднього відношення до теми, зібрана інформація не аналізується і не оцінюється, порушення логіки й структури викладу.
1 бал	виконане завдання не відповідає темі, порушення логіки й структури викладу, грубі помилки з точки зору граматики, стилістики, орфографії.

Змістовий модуль 5 (12 години)

1. Розробка практичного заняття з курсу «Здоров'язбережувальні технології в дошкільній освіті».

5 балів	тема заняття відповідно до РНП; структуровано-логічна побудова плану заняття; наявність презентації, глибоке знання матеріалу, послідовний, логічний зв'язок всіх етапів заняття як єдиного цілого; продуманий науково-методичний комплекс забезпечення, відбір форм і методів; раціональний розподіл часу та організація плідної роботи всієї групи й кожного студента окремо.
4 бали	тема заняття відповідно до РНП; структуровано-логічна побудова плану заняття; наявність презентації, послідовний, логічний зв'язок всіх етапів заняття як єдиного цілого; продуманий науково-методичний комплекс забезпечення, відбір форм і методів.
3 бали	тема заняття відповідно до РНП; не дотримано структуровано-логічної побудови плану заняття; наявність презентації, відсутні логічних акцентів на важливих питаннях навчального матеріалу; відсутність чіткого уявлення про активні інноваційні форми навчання

2 бали	тема заняття відповідно до РНП; не дотримано структуровано-логічної побудови плану заняття; наявність презентації; бракує знань методики організації заняття; низький рівень науково-методичного супроводу.
1 бал	тема заняття не відповідає РНП, відсутня супроводжуюча презентація; відсутність знань з методики організації заняття; відсутність плану заняття.

Змістовий модуль 6 (10 годин)

1. Записати відео фрагмент проведення лекційного заняття з курсу «Артосвіта дітей дошкільного віку»

5 балів	тема заняття відповідно до РНП; структуровано-логічна побудова плану заняття; наявність презентації, глибоке знання матеріалу, послідовний, логічний зв'язок всіх етапів заняття як єдиного цілого; продуманий науково-методичний комплекс забезпечення, відбір форм і методів; раціональний розподіл часу та організація плідної роботи всієї групи й кожного студента окремо; створення атмосфери доброзичливості, емоційності, зацікавленості.
4 бали	тема заняття відповідно до РНП; структуровано-логічна побудова плану заняття; наявність презентації, знання матеріалу, послідовний, логічний зв'язок всіх етапів заняття як єдиного цілого; продуманий науково-методичний комплекс забезпечення, відбір форм і методів; не раціональний розподіл часу та організація плідної роботи всієї групи й кожного студента окремо.
3 бали	тема заняття відповідно до РНП; не дотримано структуровано-логічної побудови плану заняття; наявність презентації, недостатнє володіння методами активізації пізнавальної діяльності студентів на занятті; під час заняття недостатньо сформовані зворотні зв'язки; відсутні логічних акцентів на важливих питаннях навчального матеріалу; відсутність чіткого уявлення про активні інноваційні форми навчання
2 бали	тема заняття відповідно до РНП; не дотримано структуровано-логічної побудови плану заняття; наявність презентації; бракує знань методики організації заняття; заняття проведене в схоластичній манері; низький рівень науково-методичного супроводу.
1 бал	тема заняття не відповідає РНП, відсутня супроводжуюча презентація; відсутність знань з методики організації заняття; відсутність плану заняття; студент демонструє низький рівень

володіння темою.

Змістовий модуль 7 (12 годин)

1. Підготовка описових характеристик сучасних технологій, методів навчання майбутніх педагогів у ЗВО

5 балів	робота демонструє точне розуміння завдання, логічне й структуроване викладення матеріалу, унікальність роботи, велика кількість оригінальних прикладів, у роботі присутні авторські знахідки, орфографічно правильно оформлена робота з точки зору граматики, стилістики.
4 бали	робота демонструє розуміння завдання, логічне й структуроване викладення матеріалу, унікальність роботи, орфографічно правильно оформлена робота з точки зору граматики, стилістики.
3 бали	включені матеріали, що безпосередньо розкривають тему або опосередковані до неї, часткове розкриття теми, стандартна робота, не містить авторської індивідуальності, присутні не грубі помилки з точки зору граматики, стилістики, орфографії.
2 бали	включені матеріали, що не мають безпосереднього відношення до теми, зібрана інформація не аналізується і не оцінюється, порушення логіки й структури викладу.
1 бал	виконане завдання не відповідає темі, порушення логіки й структури викладу, грубі помилки з точки зору граматики, стилістики, орфографії.

6.3.Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль здійснюється у вигляді тестування, запису відеофрагменту, розроблення реклами (або буктрейлера), письмової роботи.

Критерії оцінювання МКР №1.

Підсумкова кількість балів (max – 25)	Критерії оцінювання
22 - 25	Завдання виконано самостійно, логічно, цілісно, структуровано, з авторськими знахідками, оригінальними прикладами
18 - 21	Завдання виконано недостатньо самостійно, з порушеннями логічності, цілісності, структурованості, стандартно, з невеликою часткою авторської індивідуальності
11 - 17	Завдання виконано не логічно, не цілісно, стандартно, без авторської індивідуальності
1 - 10	Завдання виконано не самостійно або не виконано

Критерії оцінювання МКР №2, №3, №7

Тест – 25 питань для кожного студента. Кожна правильна відповідь на питання тесту оцінюється в 1 чи 2 бали.

**Підсумкова
кількість
балів (max –
25)**

Критерії оцінювання

22 - 25	виставляється за чітке виконання тестових завдань (90-100% вірних відповідей), яке демонструє володіння категоріями дисципліни, студент вміє аналізувати педагогічні явища.
18 - 21	виставляється за знання та відтворення матеріалу засвоєного під час вивчення дисципліни (70-89% вірних відповідей). Супроводжується допустимою кількістю помилок у тестових завданнях.
11 - 17	виставляється за виконання тестових завдань, що складає 50-69% вірних відповідей з необхідного обсягу; спостерігається низький рівень знання термінологічного апарату дисципліни; неякісне виконання тестів.
1-10	виставляється за виконання тестових завдань, що складає менше 50% вірних відповідей з необхідного обсягу; спостерігається незнання основного термінологічного апарату; виконання тестів на низькому рівні.

Критерії оцінювання МКР №4.

№	Критерії оцінювання	Бали
1.	Відповідність визначальним рисам створення реклами або буктрейлера.	10
2.	Індивідуальність й оригінальність реклами або буктрейлера.	10
3.	Наявність переконливої аргументації	10
4.	Використання емоційно забарвленого тексту озвучення.	10
5.	Орієнтованість на освітній аспект.	10
Усього		50

Критерії оцінювання МКР №5.

Підсумкова кількість балів (max – 25)	Критерії оцінювання
41- 50	тема заняття відповідно до РНП; структуровано-логічна побудова плану заняття; наявність презентації, глибоке знання матеріалу, послідовний, логічний зв'язок всіх етапів заняття як єдиного цілого; продуманий науково-методичний комплекс забезпечення, відбір форм і методів; раціональний розподіл часу та організація плідної роботи всієї групи й кожного студента окремо; створення атмосфери доброзичливості, емоційності, зацікавленості.
26 - 40	тема заняття відповідно до РНП; структуровано-логічна побудова плану заняття; наявність презентації, знання матеріалу, послідовний, логічний зв'язок всіх етапів заняття як єдиного цілого; продуманий науково-методичний комплекс забезпечення, відбір форм і методів; не раціональний розподіл часу та організація плідної роботи всієї групи й кожного студента окремо.
11 - 25	тема заняття відповідно до РНП; не дотримано структуровано-логічної побудови плану заняття; наявність презентації, недостатнє володіння методами активізації пізнавальної діяльності студентів на занятті; під час заняття недостатньо сформовані зворотні зв'язки; відсутні логічних акцентів на важливих питаннях навчального матеріалу; відсутність чіткого уявлення про активні інноваційні форми навчання
1 - 10	тема заняття відповідно до РНП; не дотримано структуровано-логічної побудови плану заняття; наявність презентації; бракує знань методики організації заняття; заняття проведене в схоластичній манері; низький рівень науково-методичного супроводу.

Критерії оцінювання МКР №6.

№	Критерії оцінювання МКР	Бали
1.	Наявність оригінальної назви, що відображає основні ідеї технології образотворення	10
2.	Відповідність прописаних в альбомі завдань програмовим вимогам («Дитина», 2020), віку дітей.	10
3.	Наявність світлин, які відображують алгоритм виконання певних технік образотворення.	10

4.	Дотримання естетичних вимог (охайність, привабливість, високий рівень техніки виконання)	10
5.	Простеження динаміки ускладнення завдань від молодшої до старшої групи	10
Усього		50

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль включає:

1 залік – 1 семестр

Заліки проводяться за схемою накопичувальної впродовж семестру системи балів.

Іспит проводиться в комбінованій формі (тестові завдання+усна відповідь) на платформі Moodle та за допомогою онлайн сервісу Webex з відеозаписом.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Система стандартів дошкільної освіти.
2. Вимоги соціуму до особистості сучасного вихователя.
3. Зміст і цілі професійної підготовки майбутніх вихователів в історичному аспекті.
4. Вплив соціальних змін і засобів педагогічної комунікації на форми і методи педагогічної взаємодії.
5. Характеристика сучасної стратегії викладання фахових дисциплін у вищій школі.
6. Характеристика освітньої програми 012.00.01 Дошкільна освіта.
7. Навчальні плани підготовки бакалаврів: характеристика структури та змісту.
8. Робочі програми навчальних дисциплін: призначення, структура, змістове наповнення.
9. Структура курсу “Дошкільна педагогіка”, змістове наповнення розділів робочої програми навчальної дисципліни (РПНД), підручників та навчальних посібників з курсу.
10. Активні методики у викладанні курсу “Дошкільна педагогіка”:
11. Основні сучасні педагогічні технології та їх роль у формуванні фахових компетентностей вихователів.
12. Особистісно-орієнтована технологія навчання у закладі вищої освіти.
13. Технології розвивального навчання у закладі вищої освіти.
14. Технологія проектного навчання у закладі вищої освіти.
15. Ігрові технології навчання у закладі вищої освіти.

- 16.Інтерактивні технології навчання у закладі вищої освіти.
17. Організація проблемного навчання у вищій школі.
- 18.Технології інтенсифікації навчання на основі схемних і знакових моделей навчального матеріалу (за В.Д.Шаталовим – опорні конспекти).
- 19.Технологія інтегрованого навчання та ігрові технології у викладанні курсу «Дошкільна педагогіка».
- 20.Особливості побудови, структура та змістове наповнення курсу “Основи природничо-математичних наук з методикою”.
- 21.Актуальність використання інтегрованих курсів у вищій школі у порівнянні з окремим викладанням методик.
- 22.Змістові лінії Базового компоненту дошкільної освіти (БКДО). Вимоги БКДО до рівня освіченості і вихованості дітей на кінець дошкільного віку.
- 23.Характеристика програм навчання і виховання дітей в закладах дошкільної освіти “Дитина”, “Дитина в дошкільні роки”.
- 24.Характеристика програм навчання і виховання дітей в закладах дошкільної освіти “Впевнений старт”, “Я у Світі”.
- 25.Програми початкової школи: наступність і перспективність змістових ліній та освітніх галузей.
- 26.Концепція “Нової української школи”.
- 27.Ідея проектно-тематичного інтегрованого навчання в дошкільній та початковій освіті.
- 28.Ментальні карти як спосіб перспективного планування.
- 29.Способи організації студентів під час вивчення інтегрованого курсу “Основи природничо-математичних наук з методикою”.
- 30.Діагностичні методики для вивчення змісту і обсягу знань дітей з основ природничо-математичних наук.
- 31.Моніторинг програмових результатів навчання за інтегрованими курсами.
- 32.Підготовка викладача до модульного, семестрового та підсумкового контролю. Напрями застосування результатів моніторингу.
- 33.Педагогічна практика як засіб перевірки сформованості фахових компетенцій майбутніх вихователів.
- 34.Завдання та змістове наповнення інтегрованого курсу “Дитяча література та розвиток мовлення дітей”.
- 35.Характеристика основних підходів до викладання курсу “Дитяча література та розвиток мовлення дітей”. Поняття вертикальної та горизонтальної інтеграції.
- 36.Особливості проведення навчальних занять з курсу “Дитяча

- література та розвиток мовлення дітей”.
37. Варіативність форм контролю знань і вмінь студентів у викладанні курсу “Дитяча література та розвиток мовлення дітей”.
  38. Методичне портфоліо вихователя дітей дошкільного віку: призначення та змістове наповнення.
  39. Завдання та змістове наповнення курсу “Здоров’язбережувальні технології в дошкільній освіті”.
  40. Проведення різних форм роботи зі студентами в процесі викладання курсу “Здоров’язбережувальні технології в дошкільній освіті”.
  41. Освітній простір та методичне забезпечення курсу “Здоров’язбережувальні технології в дошкільній освіті”.
  42. Завдання та змістове наповнення інтегрованого курсу “Арт-освіта дітей дошкільного віку”.
  43. Ознайомлення з мистецтвом як базис формування фахових компетенцій в рамках інтегрованого курсу “Арт-освіта дітей дошкільного віку”.
  44. Професійна творчість викладача у проведенні різних форм роботи зі студентами в рамках інтегрованого курсу “Арт-освіта дітей дошкільного віку”.
  45. Наукові дослідження викладачів як підґрунтя науково-методичної діяльності студентів в Університеті.
  46. Характеристика видів та форм організації наукової діяльності студентів.
  47. Взаємозв’язок практичної та наукової підготовки майбутніх педагогів у ЗВО.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) зі значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни

Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II		
Назва модуля	Соціальні запити та освітні вектори підготовки сучасних вихователів дітей дошкільного віку		Викладання курсу «Дошкільна педагогіка»		
К-сть балів за модуль	Мах. 65 балів		Мах. 77 балів		
Теми лекцій	Соціальні запити на підготовку вихователів дітей дошкільного віку 1 б.	Стратегія викладання фахових дисциплін. Логіка побудови освітніх та робочих навчальних програм 1 б.	Завдання та змістове наповнення курсу. Тематичне планування. 1 б.	Інтерактивні методи та прийоми викладання курсу «Дошкільна педагогіка» 1 б.	Технології формування фахових компетентностей майбутніх вихователів 1 б.
Теми семінарських занять	Актуальні проблеми та сучасні дослідження питань підготовки вихователів ЗДО 11 б.		Особливості планування роботи та побудови РПНЦ з курсу «Дошкільна педагогіка» 11 б.	Інтерактивні методи та прийоми викладання курсу «Дошкільна педагогіка» 11 б.	.
Теми практичних занять		Аналіз освітньої програми 012.00.01 Дошкільна освіта та навчального плану підготовки бакалаврів 11 б.	Аналіз робочих навчальних програм та методичного забезпечення з фахової підготовки бакалаврів дошкільної освіти 11 б.	Добір інтерактивних методів навчання до тем з курсу «Дошкільна педагогіка» 11 б.	Моделювання викладу однієї з тем курсу «Дошкільна педагогіка» з використанням сучасних технологій 11 б.
Самостійна робота	5 б.		5 б.		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)		Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		

Модулі	Змістовий модуль III		Змістовий модуль IV		
Назва модуля	Викладання курсу «Основи природничо-математичних наук з методикою»		Викладання курсу «Дитяча література та розвиток мовлення дітей»		
К-сть балів за модуль	Мах. 76 балів		Мах. 66 балів		
Теми лекцій	Завдання та змістове наповнення інтегрованого курсу «Основи природничо-математичних наук з методикою» 1 б.	Особливості планування та проведення роботи за інтегрованими курсами 1б.	Завдання та змістове наповнення інтегрованого курсу 1 б.	Характеристика основних підходів до викладання курсу. Поняття вертикальної та горизонтальної інтеграції 1 б.	Особливості проведення навчальних занять з курсу «Дитяча література та розвиток мовлення дітей» 1 б.
Теми семінарських занять	Особливості побудови, структура та змістове наповнення курсу «Основи природничо-математичних наук з методикою» 11б.	Інтегроване навчання дітей дошкільного віку 11 б.	Завдання та змістове наповнення курсу «Дитяча література та розвиток мовлення дітей» 11 б.	Підготовка та проведення навчальних занять з курсу «Дитяча література та розвиток мовлення дітей» 11 б	
Теми практичних занять	Розробка конспекту практичного заняття для студентів з дисципліни «Основи природничо-математичних наук з методикою» 11б.	Візуалізація фрагментів проведення практичного заняття зі студентами з дисципліни «Основи природничо-математичних дисциплін з методикою» 11 б.	Планування тем курсу «Дитяча література та розвиток мовлення дітей» 11 б		
Сам. робота	5 б.		5 б.		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 3 (25 балів)		Модульна контрольна робота 4 (25 балів)		

Підсумковий контроль				ЗАЛІК (I,II,III, IV модулі) Загальна кількість 284 балів. Розрахунок 284:2,84 = 100 балів; оцінка за шкалою: А.	
Модулі	Змістовий модуль V			Змістовий модуль VI	
Назва модуля	Викладання курсу “Здоров’язбережувальні технології в дошкільній освіті”			Викладання курсу “Арт-освіта дітей дошкільного віку”	
К-сть балів за модуль	Мах. 66 балів			Мах. 76 балів	
Теми лекцій	Завдання та змістове наповнення курсу. Планування 1 б.	Особливості проведення різних форм роботи зі студентами в процесі викладання курсу 1б.	Освітній простір та методичне забезпечення курсу 1б.	Завдання та змістове наповнення інтегрованого курсу. Планування 1 б.	Ознайомлення з мистецтвом як базис формування фахових компетенцій ” 1 б.
Теми семінарських занять	Планування системи навчальних занять з курсу “Здоров’язбережувальні технології в дошкільній освіті” 11б.			Завдання та змістове наповнення інтегрованого курсу “Арт-освіта дітей дошкільного віку” 11 б.	Мистецтвом як базис формування фахових компетенцій вихователів 11 б.
Теми практичних занять	Розробка навчальних занять з курсу “Здоров’язбережувальні технології в дошкільній освіті” 11б.	Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання з курсу "Здоров’язбережувальні технології в дошкільній освіті" 11 б.		Розробка навчальних занять з курсу "Арт-освіта дітей дошкільного віку" 11 б.	Візуалізація навчальних занять з курсу "Арт-освіта дітей дошкільного віку" 11 б.
Сам. робота	5 б.			5 б.	

Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 5 (25балів)			Модульна контрольна робота 6 (25 балів)		
Модулі	Змістовий модуль VII					
Назва модуля	Наукова робота і науково-методична діяльність викладача ЗВО					
К-сть балів за модуль	Мах. 66 балів					
Теми лекцій	Наукові дослідження викладачів як підгрунтя науково-методичної діяльності студентів в Університеті 1 б.	Характеристика видів та форм організації наукової діяльності студентів 1 б.	Взаємозв'язок практичної та наукової підготовки майбутніх педагогів у ЗВО 1б.			
Теми семінарських занять		Форми організації наукової діяльності студентів 11 б.	Форми презентації наукової діяльності студентів 11 б.			
Теми практичних занять		Експрес – дослідження як спосіб поєднання практичної та наукової підготовки майбутніх педагогів. 11 б.				
Сам. робота	5 б.					
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 7 (25 балів)					
Екзамен	Коефіцієнт до розрахунку (без екзамену) $492: 60 = 8,2$			40 балів за екзамен		
	усього 100 балів; оцінка за шкалою – А.					

8. Рекомендовані джерела

Основні:

Основна (базова)

1. Бодненко Д.М., Жильцов О.Б., Лещинський О.Л., Мазур Н.П. Моніторинг навчальної діяльності: навчальний посібник. К: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. 276 с.
2. Фунтікова О.О., Щербакова К.Й. Викладання методик дошкільної освіти: навчальний посібник. Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2016. 192с.
3. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації / В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова; за ред. В.Г. Кременя. Київ : НВЦ “Пріоритети”, 2014. 120 с.
4. Чепіль М.М., Дудник Н.З. Педагогічні технології: навчальний посібник. К.: Академвидав, 2012. 224 с.
5. Пометун О. Енциклопедія інтерактивного навчання. К., 2007. 142 с.

Додаткова

1. Артемова Л.В. Особливості навчання дорослих. Дошкільна освіта в Україні: лідерство в професії. К. : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2015. С. 26 – 35.
2. Беленька Г. В. Формування професійної компетентності сучасного вихователя дошкільного навчального закладу : монографія. К.: Університет, 2011. 320 с.
3. Дичківська І.М. Підготовка майбутніх вихователів дошкільних закладів до інноваційної педагогічної діяльності: теорія і методика: монографія. Рівне: Видавець О. Зень, 2017. 372 с.
4. Коваленко О.В. Вимоги суспільства до особистості вихователя дітей дошкільного віку //Молодий вчений», № 3.2 (43.2), 2017. С. 18 – 22.
5. Козак Л. В. Підготовка майбутніх викладачів дошкільної педагогіки і психології до інноваційної професійної діяльності: монографія; за ред. докт. пед. наук, проф., член-кор. НАПН України С. О. Сисоєвої. К.: ТОВ «Видавниче підприємство «ЕДЕЛЬВЕЙС», 2014. 600 с.
6. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи. Види технологій: Електронний ресурс: [режим доступу]: http://pidruchniki.com/17190512/pedagogika/vidi_pedagogichnih_tehnologiy
7. Слотюк П.В. Університет як модель національної держави. 25 років незалежності України: виклики та перспективи. Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції. Вінниця: ВНАУ. 2016. С. 211- 214.

Нормативні документи:

8. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні (Державний стандарт дошкільної освіти) нова редакція (2021). Наказ МОН № 33 від 12.01.2021 року. URL: <https://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/79142/>
9. Закон України «Про вищу освіту» (2014). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
10. Дитина : освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту В. О. Огнев'юк ; авт. кол. А. Г. Беленька, О. Л. Богініч, В. М. Вертугіна [та ін.]; наук. ред. А. Г. Беленька; Мін. осв. і науки України, Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 440 с.
11. Концепція розвитку педагогічної освіти (2018). Наказ МОН України № 776 від 16.07.2018. URL : <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
12. Стандарт вищої освіти. Другий (магістерський рівень) вищої освіти. Ступінь «магістр». Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 012 «Дошкільна освіта» (2020). Наказ МОН України від 29.04.2020 р. № 572.